

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob **torih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. —,30, izven Avstrije f. 1,40 za tri mesece . . . 2,80 . . . 4,20 za pol leta . . . 5,40 . . . 8,40 za vsa leta . . . 10,80 . . . 16,80. Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Posilna, osmrtnice in javnozabvalne, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravitelstvo** ulica Molino picolo hit. 3. II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

V edinosti je moč!

Po deželnozborskih volitvah na Kranjskem.

Sedaj, ko je dovršen srditi boj, lahko stopimo iz rezerve. Sedaj hočemo povedati svoje menenje, kajti sedaj nam ne more nikdo podtikati, da hočemo pomagati tej ali oni stranki. Sedaj nam je možno govoriti sine ira et studio — hladno, trezno in po svojem prepričanju. In govoriti hočemo odkrito. Morda bode zamere na tej ali oni strani, ali pa na obeh! Nič ne de — nam ni do strank, nam je le do tega, da se politični odnosi pri nas razvijajo v zdravem zmislu. Mi ne obsojamo strankarskih bojev in bedak je oni, ki meni, da je možno politično življenje brez deljenja v različne stranke. Stranke so vidni znaki in prenaravna posledica navskrižja v menenju in nazorih; po takem se bode javnost, zanimajoča se za politične dogodke, delila v stranke, dokler bode veljal rek: Vsaka glava svojo pamet in vsled tega tudi svoje menenje in svoje nazore.

Ali če kje drugje, velja za male narode, boreče se še-le za svoja najprvotniša prava, za najnujniše pogoje za svoj nagi narodni obstanek, boreče se za svoje življenje proti neizprosnim nasprotnikom na vse strani — če kje drugje, pravimo, velja za mali, od vseh strani preganjani, potiskani in obrekovani narod slovenski latinska prislovica: Est modus in rebus, sunt certi denique fines. — Da da, kdor-koli se pri nas vdeležuje javnega življenja, zlasti pa oni, ki zavzimaljejo častna mesta v našem javnem življenju, in ki so poklicani, da vodijo večje ali manje skupne somišljenikov, ki nosijo torej vso težo moralne odgovornosti za dejanja in nehanja dotičnih strank, vsi ti bi morali sleherni dan v jutro, predno počno misliti in delati za svojo stvar, prevesti si gori navedeni latinski rek in utisniti si vnovič v spomin: da treba mere v vseh stvareh in da za vsako stvar so določene trdne meje! In ker se je ravno v tem pogledu mnogo grešilo pri nas na vseh straneh, ker se ravno pri nas čisto in brez potrebe skače čez ojnice in ker je ta srbitost več škodovala naši narodni stvari, nego pa vsi nasprotniki skupaj, dolžnost je vsem onim, ki stojé nad kranjskim prepričanjem in ki žalostnim srcem opazneje opustošenja, provzročena po bratomornem boju — v srcih bratov, da povzdignejo svoj glas v resno svarilo. Pripravljeni smo sicer na to, da nas morda od te ali one strani krenejo po jeziku, češ: Skrbite za-se in ne utikajte se v naše stvari! — Ali mi storimo, kakor da nismo slišali tega očitanja, kajti ravno mi slabotni pokrajinski udje našega narodnega telesa občutimo najbolj, ako ni zdrava — glava!

Govoriti hočemo torej na adresu „Na-

PODLISTEK.

Srečna novela.

Mrv. spisal O. Romanič; postlov. Fr. V.—c.

(Konec.)

„Dà, dà, ravno ona!“

Sedaj ti ničesar ne verujem; ti samo norce briješ, morda ti je strije osolil žep?

„O strijcu ni bilo niti glasu. Pri moji veri, kar sem ti povedal, vse je gola resnica; ravno ona krasotica je, ime ji je Lenka.“

„Čuden slučaj! Ali te je ona spoznala?“

„Rekel bi, da me je, ker se je stresla in živo zarudela, ko me je ugledala.“

„Živio, moj Zvonimir! Sedaj se drži nje! Ti si Dukatinovića očaral s svojo novelo o zakonu, in zato te je tako živo „zaaral“. On ima lepo hčerko in dosti denarja, ti pa pametno glavo — in svatje so gotovi. Res, veselimi se! Bog daj!“

„Čakaj! Tako lahko ne gre.“

rodovcev“ in „Slovenčevcev“, a takó na jedni in drugi strani naj bodo uverjeni, da ne gojimo do nikogar ni najmanje nasprotstva — o sovraštvu niti govora ni — in da podamo vsakemu in z veseljem svojo bratsko roko, kakor hitro se snidemo zopet v domačem narodnem taboru, kajti v tem taboru je prostora za vse. Graja naša bode strogo stvarna.

Naša beseda veljaj najprvo narodni stranki. Delo nam je deloma olehčano po zadnji številki „Slovenskega Sveta“, bavečega se z istim predmetom. Zato hočemo najprvo navesti one misli iz članka v „Slov. Svetu“, s katerim se strinjamo brezpogojno, potem pa pridodati še nekoliko lastnih opazk.

Rečeni list piše:

Sin očeta domovine, dr. Karol vitez Bleiweis, in častitljevi, v narodnem delu osiveli Luka Svetec, prvi duševni pomočnik pokojnemu voditelju Bleiweisu, ta dva skušena veljaka kranjskih Slovencev, sta ob sedaj završenih kranjskih deželnozborskih volitvah propadla; to govori o kranjski politični bedi bolje, nego vse drugo. Narodna stranka je zmagala le v mestih in trgih ter v trgovinski in obrtni zborici ter šteje v vsem 9 svojih poslancev.

Zmaga v trgih in mestih pa ni svojstvena zasluga narodne stranke, ker inteligencija trgov in mest je itak z večine v narodnem taboru. Narodna stranka je od neslovenske stranke poteptana tam, kjer je večina narodnega naseljenja, in to kaže, da ista stranka nasproti tej večini ni izvrševala svoje dolžnosti. Da ima narodna stranka večino le po mestih in trgih, je ravno takó neugodno, kakor da se n. pr. nemška poželjena liberalna stranka opira z večine le na mesta in trge, a še ona ima več opore vsaj med kmeti na Češkem, nego pa sedaj narodna stranka med kmeti na Kranjskem.

Ako se ponašajo Slovenci, da je njih „Družba sv. Mohorja“ toliko razširjena na kmetih, kažejo sedaj završene kranjske deželnozborske volitve, da se vsled tega ni razsvetlil politički razum kranjskega kmeta, in narodna stranka bode morala začeti drugače delovati, ako hoče postati zares stranka, ki bode imela narod za seboj. Ako bi bila narodna stranka poslušala glas tistega Svetca, ki je propadel sedaj, ostal bi bil še nadalje zastopnik kranjskih Slovencev, in narodna stranka sama bi vsaj popolnoma ne bila podlegla stranki, ki deluje v protislovanskem sistemu vedé ali nevedé proti slovenski narodnosti. Če sodimo narodno stranko po vseh, dajajo jej ti jako neugodno svedoštvo; če kažemo pa na njeno delovanje, vidimo, da je bila prelena, in da nemanost je mnogo zakrivila, da so sedaj na Kranjskem občé razmere tako tužne.

Nacijonalni nasprotniki imencvali so

„Laglje, nego ti misliš. Ti se bodeš še grofovski vozil v kočiji kakor turški minister brez portfelja, a jaz niti na samokolnici ne; ostanem revež in nič drugega.“

„Dragi Miloš, preslaba so moja krila, da bi poletel tako visoko. Srečen bodem, ako se bodem kdaj vozil na svojem vozičku.“

„Bodeš se, bodeš, brate; tebi veje dober veter.“

„Ne prodajaj medvedove kože; no, kar Bog da! Sedaj pa, moj Miloš, idiva, da te pogostim.“

„Hočem brate! Taka sreča se mora zaliti, da bolje raste. Ali da bodeš imel še več sreče in veselja, imenujem te svojim blagajnikom in te prosim takoj za predplačilo na svoje pošteno lice.“

„Ha, ha, Miloše!“ nasmejaj se je Zvonimir in dostavil: „Ne skrbi preveč; dokler ne dobiš večje plače in dokler jaz morem, dobival bodeš od mene mesečno 10 gl. in eva ti prvih takoj.“

prejšnjih let narodno stranko rusofilsko, panslavistiško; sedaj pa, ker vidijo, da je popolnoma potlačila slovenski kulturni program, dajajo jej rajši pridevek radikalne stranke. A to je pri narodni stranki kranjski največa ironija, ker niti starega nacionalnega programa ne povdarja več in se je zazibala do cela v oportunitizem tiste vrste, kakoršen zastopajo boljši slovenski poslanci v državnem zboru.

Če primerjamo kranjsko narodno stranko z mladočeško stranko, pa najbolje razvidimo, kakó neizmerno je slovenska stranka sama od sebe propadala od leta do leta.

Tu primerja člankar odnosi na češkem z odnosi na Kranjskem in prihaja do zaključka, da imajo Čehi več notranjih zaprek, nego pa slovenski narod na Kranjskem.

Slovenci n. pr. ne zahtevajo ničesar, kar ne bi bilo v soglaju se sedanjo ustavo, dočim posegajo Čehi tako daleč, da niti ne priznavajo sedanje ustave, ker zahtevajo svoje državno pravo. A proti tej zahtevi delujejo vse sile notranjih nasprotnikov in vnanjega vpliva.

In vendar kolika razlika med vspehi Mladočehov na Češkem in narodne stranke na Kranjskem! In da je prišlo na Češkem do tega, je vzrok v političkem vzgajanju naroda na kmetih ravno takó, kakor po mestih in trgih. Potem nadaljuje „Slov. Svet“:

Kranjska narodna stranka je bila pred 10 leti zares nekoliko slovanska in se je oduševljavala za slovanski kulturni program; potem pa ga je jeseni l. 1887. popustila in se vedno bolj oddaljevala od njega; sedaj molči o vsem, kar koli bi jo spominjalo na slovanske tradicije in tiste točke, ki bi mogle rešiti zapadne slovanske narode. In v plačilo je dobila sedaj poteptanje na kmetih!

Mladočehi pa so ostali pri nacionalnem in slovanskem programu in so sedaj med zapadnimi Slovani jedini, ki zaslužijo zares ime slovanske stranke; a narod jih radi tega ni zapustil, nasprotno, dokazal je, da odobruje mladočeški program, in da se zaveda zadače, ki jo imajo zapadni Slovani nasproti sebi in nasproti drugim krvnim bratom.

Mladočehi so ostali dosledni v opoziciji proti protislovanskemu sistemu; kranjska narodna stranka pa je odobrvala in še odobruje cincanje tistih drž. poslancev, ki menijo, da rešijo narod s svojim oportunitizmom. Ali se je kranjska narodna stranka postavila odločno za opozicijo proti stalno vladajočemu protislovanskemu sistemu? In zasluge? Kakor sama priznava vlada, kolikor je mogla, ni podpirala te stranke, temveč njeno nasprotnico.

Tako je na Kranjskem, kjer je narodna stranka pozabila počevati dobo, sistem in slovanske občé potrebe; sama se je ta

„Ej živio in stokrat živio, moj Zvonimir! Tvoja sreča tudi mene greje, in kot nagrado za tvojo prijateljsko darežljivost, dam se od tebe pogostiti kedarkoli hočeš, če bi tudi vsak dan bilo“, šalil se je Miloš. In zopet se je nasmejaj Zvonimir in dostavil:

„Ne skrbi, Miloš, dokler imam jaz, tudi tebi ne zmanjka ničesar.“

„Živio, Zvonimire! Bog ti daj lepo Lenko in poleg nje srečo in cekinov polno vrečo!“ zaklical je Miloš ves navdušen.

Zvonimir je bil v svoji službi pri Dukatinoviću srečen in zadovoljen; imel je malo posla. Prvo njegovo delo je bilo, da je sestavil Dukatinovičev životopis, katerega je napisal v njegovo popolno zadovoljnost in v znak priznanja je dobil od njega v dar zlato iglo s krasnim dragocenim kamenom v vrednosti 200 gl.

S početka je bil Zvonimir vsak teden

stranka ponižala in izneverila sama sebi; zaslužila je plačilo, katero so jej dali; no stranka ne bode radi tega trpela sama; najbolj bode trpel narod na Kranjskem in po slabem zgledu, vplivu in posledicah tudi narod v celoti.

Mi pa ne zavračamo vse krivde na vodstvo kranjske narodne stranke; ta krivda zadeva vso narodno inteligencijo specialno na Kranjskem. Vodstvo ne more vsega storiti, in ako ni ugajalo isto vodstvo, je zopet druga narodna inteligencija kriva, da je bila indiferentna nasproti mlačnosti in napakam vodstva. Kranjska narodna inteligencija se mora poboljšati; še le potem bode poroštvo, da dobi narodna stranka ali sposobniše ali pa bolj delavno vodstvo. Glejte Mladočeha, kakó delajo oni. Oni hodijo od kraja do kraja in poučujejo in spodbujajo narod. Kaj dela pa naša narodna inteligencija? Odgovori naj si sama, ker naš odgovor ne bi bil prečasten za njo.

Zatrite svoj indiferentizem, svojo površnost, pa primite se zaresno dela. Mladočehi naj nam bodo zgled marljivosti, delovanja, doslednosti in neustrašenosti; naj bi lekcija sedanjih kranjskih deželnozborskih volitev poučila narodno stranko, kakó naj ne postopa več, in kakó jej je treba delovati v bodoče.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 2. decembra 1895.

K notranjemu položaju. V zadnji številki dunajske „Reichsposte“ smo čitali in prijavljamo tu z vso potrebno rezervo — prepuščaje vso odgovornost omenjenemu listu —, da se je dosežilo nekako sporazumljenje med Mladočehi, vlado in konservativnim plemstvom. Čehom da se je obljubilo uvedenje češkega notranjega jezika pri uradih.

Tej vesti je težko verovati, kajti značila bi, ako je resnična, popolno preobrat v dosedanjem razvrščenju strank, kajti nam se zdi skoro da nemogoče, da bi bili nemški liberalci postali kar čez noč iz Savlov Pavli, na drugi strani pa zopet ne moremo verjeti, da bi se g. grof Badeni hotel ločiti od svojih levčarsko nemških prijateljev ravno sedaj, ko se je istim na ljubo vrgel v boj proti večini prebivalstva dunajskega in samozatajevalno žrtvoval zadnje sled popularnosti.

Mi se nočemo prenagli v svoji sodbi o teh dogodkih. Ali vznemirjeni smo, kajti o tem ni dvombe, da dogodki, o kojih piše „Reichspost“ ne ostanejo brez vpliva na taktiko naših poslancev. Mi nočemo nadlegovati poslednjih se svojimi nasveti, ali prosimo jih, naj bodo previdni do skrajnosti, da se ne zgodi zopet, kar se je, žal, dogodilo že tolikokrat, da se je namreč za mrvice in

dvakrat gost pri Dukatinoviću, pozneje pa češče; ker je znal dobro gosti na gosli, spremljal je često Lenko na glasoviru. Odkar pa sta si bila izrazila svoje občutke iz gledališča, bila sta mej seboj vedno srčnejša, odkritosrčnejša in intimnejša, dokler niso vroči poljubi potrdili gorke ljubezni in dokler se nista zaročila...

Dukatinovič je bil očaran od Zvonimira in teško je čakal, da zaprosi Lenko.

Tako je preteklo skoro pet mesecev. Drugo nedeljo po Veliki noči pa sta stopila Lenka in Zvonimir pred sveti oltar, sklenila zakon pred sijajnimi svati in Milošem in postala svoja na večno.

Miloš je dobil pozneje z Zvonimirovo pomočjo državno službo in izdatno plačo, ter živi še danes s svojim starim pobratinom in njegovo krasno ženko v iskrenem prijateljstvu.

lepe besede žrtvovalo načelo v prilog vzdrževanju protislovenskega zistema — in z načelom se je žrtvoval tudi naš narodni ugled. Ako bi se torej hoteli pogajati na katero koli stran — ponavljamo, da govorimo s predpostavko, da je res, kar piše „Reichspost“ — potem naj gledajo, da bodo njih ukrepi v soglasju z ugledom in častjo našega naroda — in v soglasju s prepotrebno vzajemnostjo slovenskih plemen v državi, v prvi vrsti pa med zastopniki slovenskega naroda med seboj in se zastopniki najbližjega nam naroda hrvatskega. Vsaka „pridobitev“ ali „koncesija“ na račun te vzajemnosti, bila bi — danajski dar!

Položenje na Vstoku. Tudi danes nam je beležiti raznih vesti iz Carigrada. Od 120 bataljonov, ki so poklicani v orožje, pripravljenih je za odhod 110, ostali pa ne morejo oditi, ker nimajo streljiva. V pogovoru angleškega poslanika s sultanom, je naglašal prvi, da poslaniki vseh sil zahtevajo, da se izda dovoljenje za drugo stacionarno ladjo. Sultan se sicer upira tej zahtevi, ali umakniti se bo moral pred soglasjem vseh poslaničkov. Za sedaj pa sultan ni hotel dovoliti američanskemu admiralu, da bi na svoji ladji priplul v Carigrad. Vsem guvernerjem je došlo navodilo, v katerem je zaukazano, naj vojaki povsodi odločno postopajo proti motilecem miru, le proti vnanjim podanikom je postopati prizanesljivo. — Dobro obveščeni krogi zatrjajo, da sultan skoro izda dekret, s kojim se razširi oblast turške vlade. Ta naredba da utegne povspešiti delo za pomirjenje duhov. O posebnih izgredivih ni čitati danes.

Različne vesti.

Ob odprtem grobu. Minolo soboto umrla je v selu Mihotiči, občine Kastavske, gospa Mandičeva, mati znanega tržaškega prvobornega poslance istrskega, g. prof. Matka Mandiča ter brata mu zdravnika, g. dr. Franca Mandiča. Ob tem odprtem grobu izražamo gg. bratoma Mandičema iskreno sožalje na britkem udarcu, ki ju je zadel po Previdnosti božji.

O škofu Flappu. Ker namerujemo o priliki primerjati dogodke izza zadnjih deželnozborskih volitev v Istri z dogodki ob ravnokar završenih deželnozborskih volitvah na Kranjskem s posebnim oziranjem na vprašanje, v koliko imajo škofje pravo do političnega vodstva naroda, bode morda umestno, da doslovno navedemo tu označenje, kakor je je načrtal „Il Piccolo“ o prevzvišenem biskupu poreško-puljskem, mons. dru. Flappu, baje že določenem za škofovsko stolico v Trstu.

„Il Piccolo“ piše: „Jeden prijatelj njegovih (Flappovih), ki ga pozna prav dobro, nam opisuje prihodnjega škofa tržaškega nastopno: Flapp je Korminec in kaže v vseh svojih činih znake obitelji furlanske, navstave po krizanju tu gori došlih Latinov z starimi Karnjeli. Je živahnega razuma, bistrega duha, tu pa tam nadahnenega dobrotnim humorjem, ki človeka veže. V izvrševanju svojega duhovskega poklica je resen, v svoji škofiji je nastojal, da čednostjo svojega lepega vzgleda pohljša dokaj popačene navade duhovstva. Po osebi in tipu bi bilo misliti, da iznenadja svojo odločnostjo. V resnici pa je včasih nagnjen k nestrpnosti. Kapitelj, ki je sedaj okolo njega, podpira ga izdatno v njega očitnem boju proti poslovenjevalnim namenom nize duhovščine po deželi; a v Vatikanu, kamor se je bil podal na čelu svojih vernih romarjev, niso mu zatajevali hvaležnosti kurije. Od vseh škofov, ki so podpisali znani pastirski list proti slovenskemu bogoslužju, je bil Flapp najverniši v izvajanju istega in mu je pri tem sledil eden jedini drugi, vzgledni prelat, — škof Missia v Ljubljani. V Trstu pa pride med kapitelj, ki je v tisočih slučajev pokazal svoje simpatije za poslovenjenje cerkve. Tu torej se še le pokaže meža, prošinjena čutstvom svoje dolžnosti: zaupati treba torej, da ne bodo prevarjene nade, ki jih stavijo vanj katoliki škofije.“

Da Žid pri „Piccolu“ govori v imenu katolikov, temu se smejemo, da pa hvale Flappa in Missio — temu se ne moremo smejati.

Logika, da Bog pomaga! „Il Piccolo“ od minole sobote se je v jedni in isti notici

na jedno lice smejal na drugo pajezil. Omejnivi zadnjega govora naučnega ministra v finančnem odseku poslanske zbornice je ves iz sebe samega veselja, ker je naglasil minister veliko važnost materinskega jezika za vzgojo. Po tem prihaja do zaključka, da Italijane je vzgojevati le v italijanskih šolah. Dobro, prav, te pravice nočemo kratiti Italijanom. Ali vprašati moramo „Il Piccolo“, kakova je njegova logika, ako se joče v isti notici, ker je naučni minister obljubil Hrvatom hrvatski gimnazij v Zadru, torej v glavnem mestu dežele, ki je izključno hrvatska, in v koji žive Italijani le kot neznatna naselbina? Ali ne velja ista sveta resnica o važnosti pouka v materinem jeziku istotako za hrvatski jezik, kakor za italijanski? Zase zahtevajo gospoda narodnih šol, drugim pa bi hoteli usiljevati nenarodne, tujerodne šole! Kje je tu logika? „Il Piccolo“ se izgovarja seveda, da je to krivica za „italijanski“ Zader, ako se tam zasnuje hrvatski gimnazij ter očita naučnemu ministru nedoslednost, češ, da je v jedni in isti sapi naglašal važnost materinega jezika, potem pa obeta, da zasnuje v Zadru gimnazij, v katerem poučni jezik ne bode materini jezik. — O ti mala zvijačica ti! V prvo smo že povedali, da je Zader glavno mesto po ogromni večini hrvatske dežele, v drugo Zader ni izključno italijansko mesto, ampak mesto z mešanim prebivalstvom, v tretje bode novi gimnazij namenjen le za Hrvate! Ali bode morda kdo silil Italijane, naj zahajajo v hrvatski gimnazij? Gotovo ne! Italijani bodo torej, vzlic novemu gimnaziju, lahko uživali srednješolski pouk v svojem materinem jeziku kakor do sedaj. Stvar je torej taka, da z novim gimnazijem Italijanom ne bode odvzeto ničesar, Hrvatje pa dobe nekaj, kar bi bili morali dobiti že davno. Po takem je le smešen vsklik „Piccolo“, s katerim povprašuje ves ogorčen, da-li so res jedini Italijani tisti reveži, za koje ne velja rek o važnosti pouka v materinem jeziku? Vidiš smešna zvijača tržaška, da imaš ti najmanj pravice, očitati drugim nedoslednosti, kajti ravno pri tebi je bore malo logike, in še ono malo, ker je je, je taka — da Bog pomaga!

Preskrbljenost po vsaj sili! Ni dolgo tega odkar je „liberalna“ večina mestnega sveta tržaškega javstvarila službo pristava pri nadzorništva javnih da preskrbi Cairolija Rascovicha, sina slavnozanega laškega „patrijota“ Edgard. Rascovicha. O tej stvari, se tem neverjetnem nepotizmu, spregovorili smo svoječasno obširnije. Povedali smo takrat, da je bil nadzornik javnih nasadov nasadov odločno izjavil, da je služba pristava popolnoma nepotrebna, in da so kljub temu imenovani „benjamina“ Cairolija pristavom, dasi isti nima niti potrebno sposobnost za tako službo. Ker pa sta glasovala za to „patrijotško imenovanje“, kakor znano, tudi oče in strije Cairolijev, obustavilo je ces. kr. namestništvo to neumestno, nepravilno imenovanje. No, magistratovo trobilo „Il Piccolo“ se je takrat, kakor smo povedali, nekako zagrozilo namestništvu, da bode kljub obustavljenemu sklepu prihodnjic imenovan „pravilno po določbah mestnega štatuta“ Cairolia Rascovicha za isto službo. In „Piccolo“ je baje znal, kaj naj odgovori vladi o tej stvari. Saj je slo za Rascovichovo kri! In to, ker je prorokoval „Il Piccolo“, to se je zgodilo minolo soboto: mestni svet tržaški sestel se je namreč v nejavno sejo, v kateri se je bavil z imenovanjem in premaknjenjem občinskih uradnikov. V tej seji dobili so Rascovicha zaščitniki neobhodno potrebnih 28 (menda izključno „liberalnih“) glasov in tako je bil neusposobljeni Cairolia Rascovich v drugič imenovan nepotrebni pristavom javnih nasadov! Kakor poroča poluslužbeni „Il Mattino“, glasovalo je, kakor že rečeno, 28 svetovalcev za imenovanje Cairolija Rascovicha, 6 glasovnic bilo je praznih, jeden glas pa je dobil g. Gombač, ki je bil tudi prosil za to službo. Škoda, da „Mattino“ ni povedal, koliko takozvanih „konservativcev“ je glasovalo za imenovanje Cairolija Rascovicha. Radovedni smo, kaj odgovori slavna c. kr. vlada tržaška na to pljusko!!

Mestni svet tržaški bode imel nocoj svojo XXI. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu so samo tri točke, med temi proračun mestne uprave za leto 1896.

Poziv dobrosrčnim Slovincem. Dvakrat že smo opozorili dobrosrčne naše rojake na strašno budo, v kojoj je pripravil poslednji požar na Reški cesti sedem slovenskih obitelj. Ubogim ljudem uničil je ogenj ves njih

imetek: početkom zime so ne-le brez strehe, brez domovja, ampak celo brez potrebne obleke! In s stariši trpeti morajo nežni otroci glad in — mraz! Zlasti imovitiši Slovenci, ki ste toli srečni, da ne poznate ne pomanjkanja ne bode, in niste še občutili, kaj se pravi biti brez strehe, brez ognjišča, vi spomnite se teh siromakov! In ti ubogi ljudje imajo zares strašno potrebo, da jim dobrosrčni bližnji priskočijo v pomoč! Včeraj došli sti v naše uredništvo v imenu pogorele Slovencev Ana vdova Lustik in Ana Rebula, izmed vseh pogorelecev na gorše prizadeti. Povzdignjenimi rokami prosili sti pomoči. Človeško milosrčje nam veva, da vnovič apelujemo na dobra srca Slovencev, proseči v imenu ubogih sirot: usmilite se, dobrosrčni Slovenci! Pomagajte uhogim sirotjakom, kajti pomoči je treba, nujno treba! Ana Rebula in vdova Lustik sti začasno pod streho pri milosrčni obitelji, stanujoči pri Sv. Mariji Magdaleni hštev. 250. Toda za kakó dolgó? A kje se morajo potikati ostale obitelji pogorelih: danes tu, jutri tam, nikdar mirú, vedno si v svesti, da so v — nadlogo tujcem! To je britko! Imoviti Slovenci, pokazite, da ste dobrega, usmiljenega srca! Bog vam povrne, kar storite dobrega nesrečnikom!

Našemu pozivu odzvali so se doslej, podarivši za uboge pogorelece gg. Anton Kvas 2 kroni, M. C. 1 krono, Iv. Jajčić in A. K. po 40 st. Vkupno 3 Kr. 80 st. Presrečna hvala vsem darovateljem!

Občni zbor „Slovenskega pevskega društva“, ki bi se bil imel vršiti minolo nedoljo, preložil se je na nedeljo dne 15. m. radi prepričle udeležbe; zlasti se je opazilo obzalo-vaje, da podporni udje kažejo toli malo zanimanja za to prepotrebno društvo. Želeti bi bilo torej, da se prihodnjega zbora udeleže tudi podporni udje, da tako vspodbude izvršujoče člene k vztrajnemu delovanju. Občni zbor se bode vršil v čitalnici prihodnje nedeljo ob 2 in pol uri popoldne.

Izpred porotnega sodišča. Minolo soboto vršila se je pred tržaško poroto razprava proti 21letnemu kovaču Josipu Žegi iz Komna, obtoženemu tatvine in požiganja. Žega je bil obtožen, da se dne 11. avgusta t. l. na zvečer vtihotapil v stanovanje svojega bivšega delodajalca, kovača Ernesta Castellanija (zagata del Moro hšt. 3), kjer je ukradel iz zaprte miznice 155 kron, 2 napoleona in pol v zlatu in okolo 2 gl. 20 nč. drobiža, potem pa je zanetil ogenj v treh krajih spalnice Castellanijeve. O tem hudodelstvu sporočili smo svoječasno v našem listu, zatorej se omejimo tu na razpravo samo. Žega je sicer odločno tajil svoj zločin, toda sodišče nabralo je proti obtožencu toliko dokazov, da so se porotniki osvedočili o njegovi krivnji. Na stavljena jim vprašanja gledé požiganja in gledé tatvine odgovorili so porotniki na prvo soglasno, drugemu pa so pritrčili z 10 glasovi. Na temelju tega izreka obsodilo je sodišče obtoženca Žego, vpoštevisi olajhujoče okolščine, na šest let ječe.

Včeraj bila je zadnja razprava v sedanjem zasedanju. Obtožena sta bila ropa voznik Lorenč Mlinarič in mizar Ivan Gross. O tej razpravi sporočimo v večernem idanju današnje številke.

Koledar. Danes (3.) Fran Ksaverski, spoznovalec. — Jutri (4.): Barbara, devica, muč.; Peter Zlat. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 26 min., zatoní ob 4. uri 12 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri jutraj 4.5 stop., ob 2 pop. 8.5 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane 30. min. m.

Dunaj	69, 26, 16, 11, 62.
Gradeč	48, 32, 64, 2, 89.
Temešvar	58, 83, 64, 63, 24.

Najnovejše vesti.

Gorica, 1/12/95 Jedva je včeraj prenehala 8 razredna šola „Sloge“, privrelo je nad 50 roditeljev v šolsko poslopje, milo prosečih šolskega voditelja, naj jim z učiteljstvom pomore, da bode pouk nepretrgan. Voditelj je tolažil razžaljene in ogorčene stariše zatrdivši jim svojo pomoč. Temu je sledila konferencija učiteljska.

Prva brzojavka se je glasila: Nj. excellenca g. P. baron Gautsch, minister pouka, Dunaj.

Zatvorivši 8-razredno šolo „Sloge“ osem učiteljskih moči odpuščenih, 480 otrok brez šole. Eksccelencia blagovolite ukreniti, da bode mo mogli živeti in da dobé otroci pouka. Za učiteljstvo:

Hrvatini.

Temu so sledile brzojavke na ministerskega predsednika, na ministra pouka, deželni šolski svet, in časnikom. Tu tekmujejo državni poslanci, deželni poslanci in roditelji, vse vse je nogah. Po noči je hodila straža po mestu. Bedarija! Slovenci smo možje. Mi se čemo boriti odkrito za narodno sveto stvar. Danes okolo 11. ure je bilo na Travniku nad 100 roditeljev, ki so zahtevali, da se nemudoma odpre šola. — Njihov voditelj jim je svetoval, naj se razidejo, le deputacija naj gre k c. k. okr. glavarstvu zahtevati, da se šola takoj odpre na stroške krivega. Tu so bili rezki govori. Deputacija se je slavnó in dostojno vedla, zahtevajoča svoje pravice, od kojih ne odstopi niti za las. Namestnik glavarjev je obljubil objaviti stvar deželnemu šolskemu svetu prezidijalnim potom. Na to deputacija brzojavila deželnemu šolskemu svetu svoj vspeh.

Stariši žugajo, da pripeljejo svoje otroke k c. k. okr. glavarstvu i. t. d., ako se šola ne otvori v dveh dneh Tako daleč je torej dovela nestrpnost mestnega zastopa goriskega, Na to mučenitvo slovenskih starišev na Primorskem naj se ozro oni, ki se pripravajo na Kranjskem za — načela!

Gorica 2. „Slogina“ šola zopet otvorena, ker je vlada brzojavno nakazala izdatno podporo.

Naižev 1. Pogreb grofa Taaffe-a bode vodil škof iz Budjevic, dr. Riha. Cesarja bode zastopal generalni adjutant grof Paar. Nadalje bodo navzoči: ministerski predsednik grof Badeni, ministri Bilinski, Gautsch in Welsersheimb, italijanski poslanik grof Nigra, predsedništvo poslanske zbornice, deputacije parlamentariških klubov, več namestnikov in viših uradnikov.

Carigrad 2. Sporazumljenje med poslani ki je popolno in ni res, da bi ruski poslanik ne soglašal. Gotovo je, da sultan dovoli, da bode vsaka država imela v Carigradu še po jedno stacionarno ladjo.

Brest 30. Pomorski prefekt admiral Barrera je priredil obed na čast ruskim gostom. V svojem govoru je naglašal, da ovacije, prirejane na čast Rusom, pričajo o simpatijah obeh narodov. Admiral Kologueras je odgovoril, da Rusi ne pozabijo nikdar vsprejema kakoršnega so doživeli v Franciji.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen — do 6.88. Oves za jesen — do 6.88. — Ra za spomlad 6.19 — 6.21. Koruza za oktober — do 4.44 — maj-juni 1896 4.44 — 4.48. Pšenica nova od 78 kil. f. 6.75 — 6.85 od 79 kil. f. 6.80 — 6.90. od 80 kil. f. 6.85 — 7.90 od 81. kil. f. 6.95 — 7.05, od 82 kil. for. 7.05 — 7.10. — Ječmen 5.60 — 5.25; proso 5.40 — 5.75 rá nova 6.906.20. Ponudbe srednje: mlini v rezervirani Prodaje se je 15000 Trg mlačna. Oves miren. — Vreme: lopo. Praga. Neraširani sladkor f. 18.27/2, za januar 13.40, za maj 14. — za maj stalno. Praga. Contrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatev precej f. 81. — Con cassé 32. — 32.25 Četvorni 83 — 83.95. V glavah (sodih) 32.50 — 33. jako stalno. Havre. Kava Santos good average december 89. — za april 84.50. jako mlačno. Hamburg. Santos good average za december 78. — za marc 69.50 maj 68. — ejene padajoče.

Dunajska borza 2. decembra 1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.75	100.15
„ v srebru	99.75	100.15
Avstrijska reata v zlatu	120.90	120.95
„ v krouah	99.75	99.75
Kreditne akcije	367.75	370. —
London 10 Lat.	121. —	121. —
Napoleoni	9.60	9.59 1/2
20 mark	11.81	11.80
100 italj. lir	44.80	44.90

Josip Pizzarello

mehanic

izvraža vsakoršne poprave živalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene živalne stroje in dvokolesa.

Via Madonna del mare šte. 4, uhod via Fontanone, vátvie 2. h. l.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti celiki vojarni).
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angloska
kolesa (bicyklo)
Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Angloska“ in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.
Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.
Kolesa pošilja se na deželo in na vsa kraje brez vseh stroškov.
Sprejema se poprava vsakovrstnih novih in starih koles in živalnih strojev.
V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.
Zahtevajo naj se ceniki!